

Kofi Annan maga volt az Egyesült Nemzetek Szervezete

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének korábbi főtitkára, Kofi Annan halála okozta megrázkódtatás óta az a kérdés foglalkoztatott, hogy mi tette őt ennyire kivételessé.

Véleményem szerint egyszerűen az, hogy Kofi Annan egyszerre volt páratlan és mégis közülünk való.

Különleges globális vezető volt, akiben jóformán bárki megláthatta saját magát. A messzi szegénységben, válságok között és reménytelenségben élők szövetségesükre találtak benne, a kezdő ENSZ-kollégák nyomdokaiban járnak, úgy a fiatalok is, akiknek a végsőkig azt mondta, hogy „mindig emlékezzetek arra, hogy soha nem vagytok túl fiatalok ahhoz, hogy vezessetek, mi pedig soha nem leszünk túl idősök ahhoz, hogy tanuljunk”.

Korunkban csak kevesek tudták úgy összehozni, megnyugtatni és egyesíteni az embereket egy közös cél iránt a közös emberiségünk érdekében, mint Kofi Annan tudta.

Egy régi vicc szerint a diplomácia művészete az, hogy semmit nem mondunk, különösen úgy, hogy közben beszélünk.

Kofi Annan mindent ki tudott fejezni néha még anélkül is, hogy akár egy szót is kiejtett volna. Ez a benne mélyről jövő méltóságából, erkölcsi meggyőződéséből és emberiségéből fakadt.

Gyengéd, ütemes hangja mindenkit mosolyra csalt és zenének hallottuk. Szavai viszont erősek és bölcsesek voltak. És minél súlyosabb volt egy helyzet, hangja annál halkabb lett.

Mi pedig egyre jobban figyeltünk, ahogy a világ is. Cserébe mindannyian részesültünk bölcsességéből.

Kofi Annan bátor volt és minden helyzetben felszólt miközben intenzív önvizsgálatot tartott. Miként elődje Dag Hammarskjöld ENSZ-főtitkár, úgy ő is szinte misztikusan hitt abban, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete a jó előmozdítója a csapásokkal teli világban.

Ezek mind hozzájárultak ahhoz, hogy figyelemreméltó eredményeket érjen el.

Kofi Annan számos ötletet és kezdeményezést indított el, ideértve a millenniumi fejlesztési célokat és a „Nagyobb szabadságban” című jelentésében foglalt korszakalkotó reformokat.

Kinyitotta az Egyesült Nemzetek Szervezetének ajtaját és közelebb hozta az emberekhez világszerte. Új partnereket vont be a környezetvédelembe, az emberi jogok védelmébe, valamint a HIV/AIDS és más gyilkos betegségek elleni harcba.

Kofi Annan maga volt az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Egyesült Nemzetek Szervezete maga volt Kofi Annan.

Kofi jó barátom is volt. Életünknek számos pontján közösen haladtunk.

Amikor Kelet-Timorban az emberek önrendelkezést akartak, akkor Kofi Annan az ENSZ részéről, én pedig Portugália miniszterelnökeként, közösen dolgoztunk azon, hogy támogassuk helyzetük békés megoldását.

Amikor az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának új vezetésre volt szüksége, akkor Kofi bízva bennem felkért arra, hogy én vezessem a főbiztosságot, majd rendületlenül támogatta a leginkább rászorultak védelmét és azt, hogy menedéket kapjanak.

Most, hogy Kofi irodájában ülök, folyamatosan ösztönöz az ő tisztessége, dinamizmusa és elkötelezettsége.

Számára a közöny volt a világ legerősebb mérge.

Még főtitkári kinevezését követően is tovább dolgozott a diplomácia élvonalában.

Segített a kenyai választásokat követő erőszak enyhítésében és mindent megtett, hogy politikai megoldást találjon a Szíriában zajló kegyetlen háborúra, valamint segített a mianmari rohingyákat megillető igazságszolgáltatás és jogok biztosításában.

Kofi számos világot fogott össze, északot és délt, keletet és nyugatot. Mégis számára a legbiztosabb kapocs mindig afrikai gyökerei és identitása maradt.

A nagy Nelson Mandelának, akit Madibának is hívtak, saját beceneve volt Kofi számára. Úgy hívta, hogy "vezető". Ez nem tréfa. Kofi mindannyiunk vezetője volt.

Mindig úgy fogok emlékezni rá, ahogy legutóbb az ENSZ-ben láttam. Nyugodt volt, mégis határozott, aki készen áll a nevetésre, de mindig érzi a súlyát annak a munkának, amit végünk.

Eltávozott közülünk és mérhetetlenül hiányozni fog nekünk. Ugyanakkor biztos vagyok abban, hogy ha nagyon figyelünk, akkor hallani fogjuk Kofi Annan szavait és bölcs tanácsait.

Hallom, ahogy mondja, hogy „kérlek, folytassátok”. „Tudjátok, mit kell tennetek. Vigyázzatok egymásra. Vigyázzatok a bolygónkra. Vegyétek észre az embert mindenkiben. És támogassátok az Egyesült Nemzetek Szervezetét, a helyet, ahol mindannyian összegyűlhetünk, hogy megoldjuk problémáinkat, és ahol egy jobb jövőt építhetünk mindannyiunk számára”.

Gondosan figyeljünk a kegyelem és az ész hangjára, amely az erkölcs és a szolidaritás hangja. Erre a hangra világunknak nagyobb szüksége van, mint valaha.

Amikor nyugtalan és zavaros időkben ellenállásba ütközünk, akkor mindig Kofi Annan öröksége inspiráljon bennünket és vezessen az a tudat, hogy ő továbbra is beszél hozzánk és sürget, hogy elérjük azokat a célokat, amelyeknek az életét szentelte és valóban előremozdította világunkat.

A szerző António Guterres az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára. Beszédét Kofi Annan temetésén 2018. szeptember 13-án mondta el Accrában, Ghánában.